

Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдарынын
2021-2022-окуу жылына карата
Базистик окуу планына
Түшүндүрмө кат

2021-2022-окуу жылдын Базистик окуу планы Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» мыйзамына, Кыргыз Республикасынын Президентинин 2021-жылдын 12-апрелиндеги №441 «Инсандын руханий-адеп-ахлактык өнүгүүсү жана дене тарбиясы жөнүндө» Жарлыгына, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2014-жылдын 21-июлундагы №403 «Кыргыз Республикасынын жалпы орто билимдин Мамлекеттик билим берүү стандартын бекитүү жөнүндө» токтомуна, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2016-жылдын 11-апрелиндеги №201 «Коомдук саламаттык сактоо жаатындагы актыларды бекитүү жөнүндө» токтомуна (6-тиркемеде Санитардык эпидемиологиялык эрежелер жана талаптар «Жалпы билим берүү уюмдарындагы окутуу шарттарына жана аны уюштурууга карата санитардык-эпидемиологиялык талаптар») жана Кыргыз Республикасынын территориясында билим берүү тармагына тийиштүү болгон ченемдик-укуктук документтер болуп саналат.

Кыргыз Республикасынын жалпы мектептик билим берүүнүн мамлекеттик стандарты боюнча учурдагы Базистик окуу планы жаңы 2022-2025-окуу жылдарынын Базистик окуу планына өткөөл болуп саналат.

Базистик окуу планы Мамлекеттик билим берүү стандарты тарабынан тастыкталган билим берүүнүн баардык баскычтарынын окуучулары үчүн алардын физиологиялык жана психологиялык мүмкүнчүлүктөрүн, ошондой эле окуу материалын өздөштүрүү үчүн талап кылынган ишмердүүлүктүн түрлөрүн жана талаптарын эске алуу менен окуу жүктөмүнүн төмөндөгүдөй көлөмдөгү жылдык, жумалык, ошондой эле чектелген окуу жүктөмүн аныктайт.

Класстар	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Жумалык окуу жүктөмү	20	22	24	25	29	30	30	30	30	29	30
Окуу жүктөмүнүн жогорку чеги	20	23	25	26	30	31	33	34	35	32	33

Базистик окуу планы окуу предметтеринин тизмесин белгилейт, окуучулардын өзүн-өзү көрсөтүүсү жана өзүн-өзү аныктоосу үчүн шарттарды камсыз кылуу менен алардын кызыкчылыктарына, керектөөлөрүнө ылайык мектеп компоненттин ишке ашырууну, негизги жана предметтик компетенттүүлүктөрдү калыптандырууну камсыздайт.

Базистик окуу планы Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан сунушталган негизги жалпы билим берүү программаларын, окуу-методикалык комплекстерин пайдаланууну камсыздайт.

Мамлекеттик компонент окуу пландын базалык бөлүгүн түзүү менен, Кыргыз Республикасынын аймагында бирдиктүү билим берүү мейкиндигин камсыздайт, ошондой эле ведомстволук таандыктыгына карабастан, бардык типтеги жана түрдөгү жалпы билим берүү уюмдары үчүн милдеттүү жана аны өзгөртүүгө жол бербейт. Мамлекеттик компонент окуучулардын базалык деңгээлдеги жалпы билим берүүчү окуу предметтери боюнча билим алуусуна кепилдик берет, активдүү турмуштук көз карашы бар инсанды калыптандыруу жана өнүктүрүү үчүн аларды улуттук жана жалпы адамзаттык баалуулуктарга кызыктырат.

Башталгыч жалпы, негизги жалпы жана орто жалпы билим берүүнүн негизги программаларынын өздөштүрүүнүн ченемдик мөөнөтүн кыскартуу, ошондой эле мамлекеттик компоненттеги ар бир предмет үчүн чегерилген саттын эсебинен башка предметтерди окутууга жол берилбейт.

Окуу пландын мектептик компоненти жалпы билим берүү уюмдарынын өзгөчөлүктөрүн (багыттарын) чагылдырат жана окуучулардын, алардын ата-энелеринин (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) макулдашылган кызыкчылыктарын, муктаждыктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн туюнтат.

Мектептик компонент жалпы билим берүү уюмдары тарабынан өз алдынча иштелип чыгат жана окуучулар менен алардын ата-энелеринин (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) макулдугу менен ишке ашырылат.

Мектептик компонентке бөлүнгөн окуу убактысынын аткарылышы жалпы билим берүү уюмдары үчүн милдеттүү жана өзгөртүүгө жатпайт.

Мамлекеттик, мектептик жана элективдик (тандоо предметтери) компоненттер апталык окуу жүктөмүнүн алкагында республикалык жана жергиликтүү бюджеттин эсебинен каржыланат.

- 1 баскычтагы Базистик окуу планы (1-4-класстар) башталгыч жалпы билим берүүнүн негизги жалпы билим берүү программаларын өздөштүрүүнүн төрт жылдык ченемдик мөөнөтүнө эсептелген.
- 2 баскычта Базистик окуу планы (5-9-класстар) негизги жалпы билим берүүнүн негизги жалпы билим берүү программаларын өздөштүрүүнүн беш жылдык ченемдик мөөнөтүнө эсептелген.
- 3 баскычта Базистик окуу планы (10-11-класстар) жалпы орто билим берүүнүн негизги жалпы билим берүү программаларын өздөштүрүүнүн эки жылдык ченемдик мөөнөтүнө эсептелген.

Мектепке чейинки уюмдарга катышпаган эрте курактагы балдардын психологиялык-педагогикалык даярдыгын жогорулатуу жана аларды андан ары социалдык адаптациялоо максатында 480 сааттык «Наристе» программасы боюнча мектепке даярдоо өткөрүлөт.

«Кыргыз тили» окуу предметтери эне тили катары 1-класстан 11-класска чейин окутулат.

Чет тилин үйрөнүү 3-11-класстарда ишке ашырылат.

Тарых предмети 5-11-класстарда окуу программасына ылайык, «Дүйнөлүк тарых» жана «Кыргызстан тарыхы» курстары кезектешип окутулат.

5-6-класстарда «тарых» предмети боюнча сабактар предметтик стандартка, 7-11-класстарда, колдонулуп жаткан окуу программасына ылайык, жумасына 2 саат окутулат. Журналдарга «Тарых» деген бирдиктүү аталыш менен жазылат.

Негизги жана толук мектептеги мамлекеттик бүтүрүү экзамендери Кыргызстан тарыхынан гана тапшырылат.

5-6-класстарда адам жана коом предметин окутуу предметтик стандартка, окуу программасына жана окуу-методикалык комплексине ылайык ишке ашырылат. 9-11-класстарда адам жана коом предметин окутуу мурда бекитилген программа боюнча ишке ашырылат.

1-4-класстарда адеп предметин окутуу сакталып калат. Бул предмет окуучуларды КРда территориясында жашаган элдердин социалдык жана маданий-турмуштук традициялары менен тааныштырат.

Мекен таануу предмети 1-4-класстарда «Турмуш тиричилик коопсуздугунун негиздери» жана «Адеп» предметтери менен интеграцияланып окутулат.

5-класста «Табият таануу» предмети жумасына бир сааттан окутулат. 5-класстагы «Табият таануу» интеграцияланган курсу өзүнө курчап турган дүйнөдөгү кубулуштар жөнүндөгү материалдарды камтып, мектеп окуучуларын табигый илимий предметтерди КР жалпы билим берүү мектептеринин 6-11-класстарында окууга даярдайт.

7-9-класстарда «Физика» предметин окутууга жумасына 2 саат, 10-класста 3 саат бөлүнгөн.

11-класста «Физика» жана «Астрономия» курстары интеграцияланып «Физика. Астрономия» предмети катары жумасына 3 сааттан окутулат. Журналга дагы «Физика. Астрономия» аталышында жазылат.

«Математика» предмети 1-класстан 6-класска чейин окутулат.

7-11-класстарда «Алгебра» жана «Геометрия» предметтери өз алдынча предмет катары бекитилген сааттарга ылайык өзүнчө окутулат.

«Музыка» предмети 1-7-класстарда тиешелүү предметтик стандарттарга, окуу программаларына жана окуу методикалык комплекстерине ылайык окутулат.

5,6,8,9-класстарда «Технология» предметин окутуу мурунку жылдардагы окуу программасы ишке ашырылат. Ал эми 7-класста 1-жарым жылдыкта жумасына бир сааттан окутулат.

«Көркөм өнөр» предметтери 1-6-класстарда тиешелүү предметтердик стандарттарга, окуу программаларына жана окуу-методикалык

комплекстерине ылайык окутулат. Ал эми 2-жарым жылдыкта жумасына бир сааттан окутулат.

7-класста «Көркөм өнөр» сабагынын бир сааты «Биология» сабагына өткөрүлдү. мектептин түрүнө, окутуу тилине жана менчик формасына карабастан, билим берүү уюмдарынын баардык класстарында «Биология» сабагын синхондоштуруу болду.

11-класстын өспүрүм – окуучулары «Аскерге чейинки даярдоо» предмети боюнча май-июнь айларында окуу талааларына үч күн (18 саат)

чыгышат, ал эми окуучу-кыздар үчүн дарылоо мекемелеринде медициналык-санитардык даярдык боюнча практикалык сабактар (18 саат) өтүлөт.

Жалпы билим берүү программаларынын өздөштүрүү күнүмдүк көзөмөл менен коштолот.

I. Окуучулардын окуу жетишкендиктерин баалоо алардын окуу программасынын мазмунун (күтүлүүчү натыйжаларды) өздөштүрүү деңгелин текшерүү максатында жүргүзүлөт. Баалоо КР мектептик жалпы билим берүүнүн мамлекеттик стандартында үч түрдө берилген: диагностикалык, калыптандыруучу (формативдик) жана жыйынтыктоочу (суммативдик).

- Диагностикалык баалоо окуучунун окуу процессинин башталышындагы деңгээлин аныктоо үчүн өткөрүлөт.
- Формативдик баалоо класста оозеки сурамжылоо, жазуу иши, тест жана байкоо аркылуу жүргүзүлөт.
- Формативдик баалоодо үзгүлтүксүз кайтарым байланыш камсыздалат, окуучунун өзүн-өзү баалоосу калыптанат жана баалоонун так критерийлери иштелип чыгат. Мугалим окуу процессин өз убагында түзөтө алат, мүмкүн болсо кемчиликтерди жана жетишпегендиктерди суммативдик баалоого чейин четтете алат.
- Суммативдик баалоо окуу программаларынын окуу блогунун аягында жана окуу аралыктарынын аягында балл жана баа коюу менен өткөрүлөт.

II. Жыйынтыктоочу баалоо мектеп календарына (чейрек, жарым жылдык, окуу жылы) ылайык өткөрүлөт жана учурда колдонулуп жаткан нормаларга жана иштелип чыккан баалоо критерийлерине жараша аткарылат.

Уюштуруу иш-чаралары:

2021-2022-окуу жылында баардык жалпы билим берүү уюмдары үчүн алардын түрүнө карабастан, 5-күндүк окуу жумасына бекитилет.

Мугалимдин эмгек акысы каникул каникул учурунда Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2011-жылдын 31-майында №270 «Билим берүү уюмдарынын кызматкерлеринин эмгек акыларын

эсептөөнүн тартиби жөнүндө» нускамасынын 5.1.бөлүмүнө ылайык сакталат.

Дем алыш күндөрү сыяктуу эле майрам күндөрү да жумуш убактысын чыгым түрлөрүнүн шарттуу белгилерине ылайык «д»тамга коду менен белгиленет жана тиешелүү түрдө майрам күндөрүнө акы төлөнбөйт.

Жүгүртмө боюнча майрам күндөрүнө туш келип калып, өтүлбөй калган сааттар мектеп администрациясы тарабынан бекитилген кошумча жүгүртмө боюнча жакынкы күндөргө коюлуп, милдеттүү түрдө өтүлүүгө тийиш. Жүгүртмө боюнча майрам күндөрүнө туш келип өтүлбөй калып, кошумча жүгүртмө боюнча өтүлгөн сааттар ошол эле өтүлгөн айда төлөнүп берилет.

- *Жалпы билим берүү уюмдарында, менчигинин тибине жана формасына карабастан, сабактар 2021-жылдын 15-сентябрында башталып, 2022-жылдын 8-июнунда аяктайт.*

❖ *Окуу жылынын созулушу:*

- ✓ 1-класста-33 жума,
- ✓ 2-4-класстарда-34 жума,
- ✓ 5-11-класстарда экзамендик мезгилди эске алуу менен -34жумадан 36 жумага чейин.

Каникул графиги:

- Күзгү каникул-7 күн: 2021-жылдын 8-ноябрынан 14-ноябрына чейин, сабак-2021-жылдын 15-ноябрынан башталат.
- Кышкы каникул-12 күн, 2021-жылдын 31-декабрынан 2022-жылдын 11-январына чейин, сабак 2022-жылдын 12-январынан башталат.
- Жазгы каникул-10-күн, 2022-жылдын 21-мартынан 30-мартына чейин, сабак-2022-жылдын 31-мартында башталат.

1-класстардын окуучулары үчүн 3-чейреkte кошумча апталык каникул күндөрү берилет. Сабактын узактыгы: 1-класстарда-40 мүнөт, 2-11-класстарда – 45 мүнөт.

- ❖ Окуу сабактары 8:00дөн эрте башталбайт.
- ❖ 1,5,9,11-класстарда сабак биринчи сменада уюштурулушу керек.
- ❖ Үй тапшырмалардын көлөмү (баардык предметтер боюнча) аларды аткарууга төмөндө белгиленген нормалардан (астрономиялык саат) жогору болбошу керек: 2-3-класстарда-1,5 саат, 4-5-класстарда-2 саат, 6-8-класстарда-2,5 саат, 9-11-класстарда -3,5 саатка чейин.

**2021-2022- окуу жылында төмөнкү мугалимдерге жумалык
жүктөмүнүн класстарга бөлүндү.**

№	ФИО	Жумалык жүктөмү	Сабактан тышкаркы сааттар		
			1-4	5-9	10-11
1	Дүйшембиева Тоолоркул Бейшенбековна	12		10	2
2	Жакебаева Жылдыз Космосбековна	18	5	13	
3	Касаналиева Жанат Муратовна	20		14	6
4	Джолдошева Гульнара Экимковна	8		8	
5	Джортучиева Зинакуль Асангазыевна	17	17		
6	Коноева Жазгүл Эдиловна	19	19		
7	Исабаева Гулбайра Зарнаевна	18	18		
8	Сарыкова Эркингуль Акматбековна	18	18		
9	Толмуш кызы Айжаркын	14	2	12	
10	Алекова Бермет Болотбековна	15		9	6
11	Сыдыкова Назира Калыевна	16	9	3	4
12	Осмонова Эркингул Кантбековна	14		6	8
13	Иралиева Турсунай Джолдошевна	15		10	5
14	Иманбекова Нургуль Саяковна	18		14	4
15	Шоруков Кенешбек Сагынбаевич	20		12	8
16	Суванбекова Динара Догдурбаевна	15		9	6
17	Канмет кызы Адина	10		8	10
18	Айткул у Улан	18		10	8
19	Асанова Махабат Тентиевна	15	15		
20	Кубан кызы Алина	7	2	5	
21	Абдыкерова Айдана Маратовна	8		8	
22	Майрамбекова Самара Майрамбековна	8		4	4

Төмөнкү мугалимдер усулдук бирикменин жетекчилиги

БүчүрУБ -Джортучиева З.А башталгыч класс мугалими

Гуманитардык УБ -Сыдыкова Н.К. орус тили мугалими

Так илимдер УБ -Джолдошева Г.Э. физика мугалими

Чеберчилер УБ –Алекова Б.Б. кыргыз адабият мугалими